

Kontrakt er gældende. Men det kan næppe undgaas at give en tilsvarende Udsættelse med Hensyn til Lejemaal, der ophører paa andre Tider end de ordinære Flyttedage, herunder navnlig Lejemaal, afsluttede maanedsvise, eller i Kommuner med andre sædvanemæssige Flytningsterminer. Man skal derfor indstille, at der søges tilvejebragt Hjemmel *dels* for, at den ordinære Foraarsflyttedag for indeværende Aars Vedkommende udsættes til 15. Maj, saaledes at Lejemaal, der skulde være ophørt April Flyttedag, vedvarer til den 15. Maj, og *dels*, at Lejemaal, der skulde være ophørt 15. April eller 1. Maj, vedvarer henholdsvis til 15. Maj og 1. Juni, medmindre Udlejer og Lejer enes om en tidligere Ophørstid. Derimod er det sikkert overflødigt at medtage Værelser med Logerende og Pensionærer; vel kan det volde Vanskelighed, naar en Person hverken kan flytte ind i sin nye Lejlighed eller blive boende i sit hidtidige Pensionat, men Mulighederne for en Ordning underhaanden er her betydelige. Ligeledes kan der ses bort fra accessoriske Kontrakter med Flytteforretninger og Reparations-Haandværkere.

Betalingen foreslaas ordnet saaledes, at den gamle Lejekontrakt forlænges med en Maaned, saaledes at Lejeren altsaa betaler for en Maaned mere til sin hidtidige Vært, en Maaned mindre til sin fremtidige Vært. De nybyggede Ejendomme mister da denne Maaned Leje, og de Lejere, der skulde stifte Hjem eller starte Forretning, fritages for at betale for noget, de ikke faar Adgang til. Retfærdigheden af det sidste er umiddelbart indlysende, og det samme gælder de nye Ejendomme, der ikke er bleven færdige. De derimod, der er bleven færdige, maaské endog paa Grund af særlige Ofre, og som maaské endog tages i Brug — thi Flytninger før Tiden hindres selvfølgelig ikke — vil lide et Tab, men dette kan ofte ikke undgaas, uden at i Stedet en anden Husejer risikerer at miste en Maaned Leje, fordi den gamle Lejer følger den gamle Flyttedag, den nye Lejer den nye. (Er den nye Lejer en nystiftet Familie, der ønsker at benytte Lejligheden straks, og at betale for den, er dette Spørgsmaal dog løst).

Foruden for Husejerne og Bygherrerne har Sagen Betydning for alle de flyttende. Disse Antal er dog væsentligt mindre end normalt, da de vanskelige Boligforhold har gjort Folk forsigtige med at sige op. De flyttende falder i tre Grupper: dem, der flytter til en større Lejlighed, dem, der flytter til en mindre Lejlighed, og dem, der ellers gør Forandring. Det er de førstnævnte, der især rammes; thi den Lindring, Udsættelsen medfører, fremkommer jo kun ved, at Folk nødes til at udsætte deres Ægteskab eller anden Stiftelse af Hjem, deres Etablering af Forretning eller lignende. Det sidste kan være en alvorlig Gene, hvis der er antaget Folk, købt Maskiner og Lager m. m.; men i Forhold til de Ulemper, Krigssituationen i øvrigt medfører, synes dette dog ikke at kunne være afgørende.

Indskrænkning af Lejlighed eller Ophør med at have saadan finder Sted for Enker, Pensionister, Folk, der ophører med at drive Forretning, o. s. v. Det vil ofte være ubilligt at paalægge disse at betale Differencen mellem en Maaned Leje efter den gamle og den nye Kontrakt, navnlig naar Indskrænkningen er Udtryk for forringede Kaar, og det henstilles derfor, om ikke en mindre Bevilling fra Kommunen til Godtgørelse i saadanne Tilfælde (f. Eks. efter Indstilling af Huslejenævnet) vilde være paa sin Plads. Herved vilde Husejerne ogsaa sikres mod Tab. En lignende Betragtning gælder for Dødsboer.

Foruden dem, der flytter paa Grund af Udvidelse eller Indskrænkning, er der endelig dem, der flytter, fordi de har forandret Arbejdssted, eller fordi de ønsker en sundere Lejlighed, en Villa o. s. v., eller fordi de er sagt op. For de fleste af disse vil en Maaned Udsættelse være af underordnet Betydning, men for den, der skal tiltræde en ny Plads i en anden By, kan det være ret generende, idet han f. Eks. ofte maa lade Familien blive tilbage og selv søge et midlertidigt Logi, hvilket ikke blot er en Udgift, men ogsaa medfører Ulemper af anden Art.

Efter at Kommissionen saaledes har belyst de forskellige Interesser, der gør sig gældende i denne Sag, skal man gentage, at Hensynet til, at henimod Tusinde Familier i København og ligeledes et stort Antal i Provinsen staar i overhængende Fare for at være husvilde til April, synes at maatte være det afgørende; Ulempene ved Udsættelsen af Flyttedagen rammer vel ogsaa et stort Antal Mennesker, men er i sig selv af mindre Betydning, og ved frivillige Arrangementer om Flytning før Flyttedag kan mange af disse Ulemper undgaas, idet dog Ejerens Krav paa at faa Leje for den paagældende Maaned i alle Fald maa respekteres.